

ת"פ 39344/03/20 - מדינת ישראל נגד תאמר (בן הייתם) זועבי

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 פברואר 2023

ת"פ 39344-03-20 מדינת ישראל נ' זועבי

לפני
בעניין: כב' השופט חנא סבאג
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

תאמר (בן הייתם) זועבי

הנאשם

גזר דין

הקדמה והכרעת הדין

הנאשם, תאמר זועבי (להלן: "הנאשם"), הורשע לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 333 בצירוף סעיף 335(א)(1) ו-(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); עבירה של החזקת סכין למטרה שאינה כשרה, עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין; ועבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיף 10(א) בצירוף סעיף 62 לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

בהכרעת הדין נקבע כי בתאריך 13.01.2019 סמוך לשעה 19:30 בערב, הגיע הנאשם יחד עם אחר בשם נעים (להלן: "נעים"), ברכב שטח, למכולת בטמרה שנמצאת בבעלות נביל זועבי (להלן: "המכולת" ו/או "בעל המכולת"), והחנן את הרכב בסמוך לכניסה למכולת (להלן: "רכב השטח").

בסמוך לאחר מכן, הגיע למכולת א"ז (להלן: "המתלונן"), שהינו מכר של הנאשם, והחנן את רכבו מסוג BMW (להלן: "הרכב"), על הכביש בסמוך לכניסה למכולת, קרוב לרכב השטח וניגש להוציא מהכספומט שבכניסה למכולת כסף. לאחר שניסה למשוך כסף, חזר המתלונן וניגש לרכבו, הנאשם ונעים ניגשו למתלונן והחלו לתקוף אותו בידיהם.

הנאשם, שהצטייד בסכין מבעוד מועד, החל דוקר את המתלונן. הנאשם דקר את המתלונן בסכין מספר דקירות בחלק האחורי של רגל ימין ובעכוזו ובמקביל הכה אותו נעים בידיו. במהלך האירוע, כשניסה המתלונן להדוף אותם, דחף המתלונן את נעים על מכסה המנוע של רכבו, אך זה השתחרר והנאשם המשיך ודקר את המתלונן דקירות נוספות.

ברגל.

כתוצאה ממעשי הנאשם ונעים, נגרמו למתלון פגיעה בעורק פמורליספרופנדה מימין עם דימום פעיל ואקסטרוזיה אל תוך השרירים ואל ירך ימין וכן שפשוף בפניו ליד עין ימין. למתלון בוצעו מספר תפרים ברגליו והוא אושפז למשך 5 ימים. למחרת שחרורו, אושפז המתלון פעם נוספת למשך יום אחד בשל דימום.

כן נקבע בהכרעת הדין כי במהלך השנים 2016-2017 או בסמוך לכך, במועדים מדויקים שאינם ידועים למאשימה, נהג הנאשם ברכב מסוג באגי בסמוך לטמרה זאת מבלי שהיה לו רישיון נהיגה. בפרט נקבע בהכרעת הדין כי חרף העובדה כי הנאשם הודה בנהיגה ללא רישיון נהיגה בשני מקרים בלבד, הרי שבמהלך ניתוח הראיות הוכח כי הנאשם עשה כן בהזדמנויות רבות.

תסקירים

בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים מהם עולה כי הוא כבן 22, רווק המתגורר בנוף הגליל. בפני שירות המבחן מסר הנאשם כי לפרנסתו, הוא מנהל עסק בתחום הקוסמטיקה שהקימה אמו, לפני שעזבה את הארץ יחד עם אחותו.

בתסקיר הראשון שהוגש ביום 18.10.2022, עמד שירות המבחן על התייחסותו של הנאשם לביצוע העבירות, תוך שציין כי בפניו, לא הודה הנאשם במיוחס לו, הכחיש את נוכחותו במקום וטען כי לא היה מעורב באירוע. כן טען הנאשם כי הוא בעל הכרות שיטחית עם המתלון, למרות שהכיר אותו מילדות, שלל בעיתיות בקשר עם המתלון והוסיף כי למרות הסכסוך המשפחתי שהיה בין שתי המשפחות, הוא לא התערב ולא נכח במריבות. באשר לעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, הודה הנאשם בפני שירות המבחן בביצועה, אולם התקשה להרחיב בנושא ולהתבונן במעשיו באופן ביקורתי.

שירות המבחן ציין בתסקיר כי הנאשם התקשה להביע אמפתיה כלפי הפגיעה שנגרמה למתלון והתקשה לזהות ולהעמיק בחלקים בהתנהלותו המכשילה המצריכים עבודה טיפולית, תוך שטען כי הוא נעדר דפוסים אלימים. כן ציין שירות המבחן כי בשיחה שערך עם המתלון, מר א"ז, הלה מסר כי קיימת קרבה משפחתית בינו לבין הנאשם. כן מסר, בניגוד לדיווחי הנאשם, כי בין השניים שררו יחסי חברות מגיל צעיר ועד לתחילת הסכסוך המשפחתי, אז נותק הקשר. עם זאת מסר המתלון כי לא היה בינו לבין הנאשם כל סכסוך עד לאירוע נשוא כתב האישום. שירות המבחן ציין בהקשר זה, כי בשיחה הסתייג המתלון מלשתף בפגיעה שנגרמה לו וטען כי ביקש לבטל את התלונה בכדי לא לפגוע בנאשם. כן ציין כי לא נערכה ביניהם סולחה ועל אף כי מאז האירוע הנאשם נמנע מליצור קשר איתו, הוא אינו חש בטחון מלא.

בבוא שירות המבחן להעריך את הסיכון לעבריינות אל מול סיכויי השיקום, ציין שירות המבחן כי התרשם מאדם הנעדר דפוסים עברייניים אלימים ומושרשים באישיותו. יחד עם זאת התרשם כי במצבי דחק ופגיעות הוא עלול להתנהל בצורה אלימה, נוכח קשייו לזהות מצבים מסכנים בהתנהלותו. שירות המבחן העריך כי הנאשם עשוי להתנהל באלימות ואימפולסיביות במצבים בהם חש לחץ וצורך להוכיח את הנראות והגבריות כלפי חוץ, תוך שאינו ער לעומק באשר

למצבי הסיכון הפוטנציאליים בהתנהלותו. כן העריך שירות המבחן כי במצבים חברתיים עמומים עלול הנאשם להתנהל מתוך היגררות ויכולת לקויה. בתוך כך, הוסיף שירות המבחן והדגיש כי במהלך השיח עמו, נטה הנאשם להציג פסאדה מתפקדת, נטולת בעייתיות בהתנהלותו, דבר שהעלה לגשתם פער רב בין אורח חייו של הנאשם לבין אופן התנהלותו באירוע אלים, ומצביע לגשתם על נטייתו למסור מידע סלקטיבי.

כן ציין שירות המבחן כי במהלך המפגש הותיר הנאשם רושם של מי שמתקשה להתבונן באופן מעמיק וביקורתי על כשלו וקמי שאינו מזהה את החלקים המצריכים טיפול ושינוי בדפוסיו המכשילים. שירות המבחן הוסיף והדגיש כי, אופי העבירות המיוחסות לנאשם והעובדה כי הוא הצטייד מבעוד מועד בסכין, משקף מימד של תכנון. כמו כן, ביצוע העבירות בצוותא ודקירת המתלונן באזורים שונים בגופו מעידים על אכזריות והתנהלות בלתי מרוסנת ואלימה.

בבחינת גורמי הסיכון, התרשם שירות המבחן כי הנאשם בעל יכולת לנהל אורח חיים יצרני ומתפקד והוא מגלה אחריות בתפקודו בתחום הלימודי והתעסוקתי. שירות המבחן הדגיש כי העדר עבר פלילי מחזק התרשמות זו והעריך, כי היותו בעל יכולת וכישורים טובים סייעו לו בהתמודדות במצבים שונים בחייו. כן התרשם שירות המבחן כי המדובר במי שהינו בעל יכולת קוגניטיבית וורבאליות טובות והוא הצליח לבטא את עצמו באופן ברור. יחד עם זאת הוסיף שירות המבחן וציין כי התרשם מנטייתו של הנאשם לצמצום, למזעור בתכנים ובביטוי הרגשי.

לאחר בחינת כלל הגורמים, ציין שירות המבחן כי גורמי הסיכון להישנות עבירות עולים על גורמי הסיכון והעריך כי הסיכון להישנות עבירות דומות, לרבות בתחום האלימות, הינו גבוה. לסיכום, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית או שיקומית בעניינו של הנאשם. תחת זאת, ציין שירות המבחן כי על אף גילו הצעיר של הנאשם, בשל אופי וחומרת העבירות המיוחסות, לצד הערכת המסוכנות הבלתי מבוטלת להישנות עבירות דומות ופורצות גבולות הנשקפת מהנאשם, הטלת ענישה הרתעתית בדמות מאסר בפועל תהווה עבור הנאשם עונש הרתעתי שיהיה בו כדי לחדד עבורו את הגבולות בין מותר ואסור ואת המחיר שהוא עשוי לשלם בהישנות ביצוע עבירות.

לשם קבלת התייחסות מטעם שירות המבחן לחוות דעת פרטית של ההגנה בעניין הטיפול שקיבל הנאשם והסיכון להישנות, ועל מנת שתהיה בפני שירות המבחן תמונה מלאה אודות הנאשם, הוזמן תסקיר משלים בעניינו של הנאשם.

בתסקיר נוסף שהוגש ביום 04.01.2023, ציין שירות המבחן כי בפגישה נוספת שערך עם הנאשם, שב ובדק את התייחסותו לעבירות שביצע ואת יכולתו לזהות את הקשר בין נסיבות גדילתו לבין מעורבותו בעבירות אך הוא התקשה לזהות כל קשר, שב והכחיש את ביצוע העבירות, תוך שבלט כי אינו מכיר בחלקיו התוקפניים שהיו בבסיס ביצוע העבירות. שירות המבחן ציין בהקשר כי על אף שהנאשם הביע נכונות להמשיך בהליך הטיפול בו החל בתקופת המעצר, במסגרת תסקיר המעצר, אצל מטפל פרטי, הוא לא זיהה צורך בעבודה טיפולית סביב חלקיו התוקפניים שעמדו בבסיס ביצוע העבירות וכן מצבי סיכון פוטנציאליים בהתנהלותו בהקשר זה.

בהמשך התסקיר, ציין שירות המבחן כי עיין בחוות הדעת הפרטית שהוגשה בעניינו של הנאשם. כן ערך שיחה טלפונית עם המטפל הפרטי של הנאשם. שירות המבחן ציין כי לצד ההתרשמות החיובית המתוארת על ידי המטפל

בחוות הדעת, ניכר כי הדגש שהיה במהות הפנייתו והטיפול בו נסוב סביב מצבו הנפשי והרגשי, בעקבות המשבר המשפחתי שעבר טרם ביצוע העבירות, כאשר בכל הנוגע לאירועים נשוא כתב האישום צוין בחוות הדעת כי הנאשם מכחיש את ביצועו.

שירות המבחן הוסיף וציין כי עיון בחוות הדעת, לצד השיחות שנערכו עם הנאשם, הן במסגרת עריכת התסקיר הראשון והן במסגרת עריכת התסקיר השני, מחזקים את התרשמותו כי התהליך הטיפולי הממושך שעבר הנאשם, לא הצליח לאפשר לו לגעת בחלקים התוקפניים בקרבו, שהיו ברקע ובבסיס ביצוע העבירות אותן שב ומכחיש, דבר אשר משמר להערכתו, את הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד.

לסיכום, ציין שירות המבחן כי בשל התרשמותו מהעדר לקיחת אחריות ולו מינימאלית מצד הנאשם, הוא שב ונמנע מלבוא בהמלצה טיפולית או שיקומית בעניינו. תחת זאת שב והמליץ להטיל על הנאשם, בעיקר בשל חומרת העבירות שבהן קיים אלמנט של אכזריות, ענישה הרתעתית בדמות מאסר בפועל, שיהיה בה כדי לחדד עבורו את הגבולות בין המותר לאסור והמחיר שהוא עשוי לשלם בהישנות עבירות מסוג זה.

ראיות לעונש

מטעם הנאשם הוגשה חוות דעת שערך העד, ד"ר גבי זוהר (נ/3). העד ציין כי, בעקבות המלצת שירות המבחן, פנה אליו הנאשם בבקשה לקבל טיפול פסיכולוגי ותמיכה נפשית, בעקבות המשבר והטלטלה שחווה, לאחר עזיבת אימו בפתאומיות את הבית, יחד עם ביתה הקטינה, בתאריך 11.12.2019. העד הדגיש כי לכל אורך הטיפול, הבין הנאשם את הנדרש, התמסר באופן מוחלט וראוי למטלות שנדרשו ממנו, במהלך הטיפול המתמשך וחל שינוי ניכר במצבו, שינוי הנשקף לעין.

כן הוסיף העד וציין בחוות דעתו כי המדובר בנאשם אינטלגנטי, רגיש, שבוחן המציאות שלו תקין והוא מסוגל להבדיל בין טוב ורע. העד הוסיף כי הנאשם עבר משבר קשה מאוד בעקבות עזיבת אמו ואחותו, עובדה שטילטלה אותו באופן קשה ועל רקע המשבר הנפשי החמור שלו, הוא הסתבך בפרשה עליה נותן את הדין. העד הדגיש כי להערכתו ישנו קשר ישיר וברור בין מצבו הנפשי והרגשי, בעקבות ריסוק התא המשפחתי לבין הסתבכותו בתיק הפלילי, מעורבות אותה מכחיש הנאשם מכל וכל.

בבוא להמליץ על המשך הליך טיפולי בעניינו של הנאשם, ציין העד כי הוא סבור ומשוכנע שבעקבות הטיפול שעבר הנאשם, הוא שולט כיום במידה טובה בדחפים שלו, הקטין במידה ניכרת את נטייתו לאימפולסיביות ובהיעדר דפסוים פסיכויטיים או עברניים באישיותו, אינו סבור כי הנאשם עלול להתנהג באלימות בעתיד. העד ביקש להדגיש בהקשר זה כי לא נשקפת מהנאשם סכנה לזולת, לציבור ואף לא סכנה של פגיעה פיזית או פגיעה אחרת בזולת.

לסיכום המליץ העד להימנע מלטיל על הנאשם, מאסר בפועל מאחורי סורג וברית, מחשש כי זה יפגע בהליך השיקומי הארוך שעבר הנאשם, אליו התגייס מרצון וממנו הפיק תועלת רבה במישור השיקומי.

במהלך חקירתו של העד הוא נתבקש להבהיר כיצד ציין בסעיפים 3 ו-4 לפרק ה' בחוות הדעת כי קיים קשר בין עזיבת אמו של הנאשם להסתבכות הנאשם בעבירות מושא כתב האישום, בעוד העבירות בוצעו כשנה בטרם עזיבת האם. העד ביקש להבהיר שבחוות דעתו הוא התכוון לציין כי הנאשם נקלע למצב קשה הן בשל עזיבת אימו את הבית והן בגלל האירועים בהם הסתבך. העד הדגיש כי בחוות דעתו הוא לא ביקש ליחס את הסתבכותו של הנאשם בפלילים, על רקע עזיבת אמו את הבית.

כן, במהלך חקירתו הנגדית נשאל העד האם לגישתו אי לקיחת אחריות על ידי הנאשם משליכה על הערכת המסוכנות הנשקפת מהנאשם. העד לא השיב לשאלה בצורה עניינית ומסר כי הוא הבחין בקיומו של תהליך למידה שהתבטא הן בשיפור שעבר הנאשם, הן בהבנתו את גבולות המותר והאסור והן בהבנתו היכן צריך לקחת אחריות על מעשיו. למותר לציין כי, תשובה זו אינה עונה כלל על השאלה.

בנוסף לד"ר זוהר, העיד מטעם הנאשם, דודו, ד"ר הישאם זועבי. העד ביקש להדגיש את אופיו הטוב של הנאשם ואת רצונו ללמוד ולהתקדם בחייו. כן ביקש להבהיר כי, לאחר שאימו של הנאשם עזבה את הבית בפתאומיות, חלה תפנית בחייו והוא סבל מטראומה קשה, אך לאחר הפניתו לטיפול מצבו השתפר. העד הוסיף כי עונש מאסר ישפיע על הנאשם לרעה.

טיעוני הצדדים לעונש

בפתח טיעוניה בעל פה, בכל הנוגע לחוות הדעת ועדותו של דר' גבי זוהר, ביקשה המאשימה להדגיש כי חוות הדעת אינה מקובלת על המאשימה והיא אינה מתיישבת עם החלטת שירות המבחן שהוא הזרוע הארוכה של בית המשפט. כן ציינה המאשימה כי חוות הדעת שהוגשה, רצופה בטעויות חמורות ביותר. זאת בעיקר, ביקשה המאשימה להדגיש כי בניגוד לכתוב בחוות הדעת, אין כל קשר בין האירוע נשוא כתב האישום לבין אירוע עזיבת אמו ואחותו של הנאשם, שכן הסתבכותו באירוע ארעה כשנה עובר לעזיבת אמו ואחותו את הבית. כמו כן ביקשה המאשימה לדחות מכל וכל את המסקנה אליה הגיע דר' גבי זוהר, בדבר היעדר מסוכנות נשקפת מהנאשם, מקום שמידת נטילת אחריותו של הנאשם לאירוע המיוחס לא נבחנה כלל על ידו.

בטיעוניה הכתובים לעונש, עמדה המאשימה על חומרת מעשיו של הנאשם ועל הערכים החברתיים שנפגעו, שלמות הגוף, תחושת הביטחון האישי והציבורי וכן חיי המשתמשים בכביש. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם, עמדה המאשימה על הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובכלל זה, העובדה כי המעשים המיוחסים לנאשם, מלמדים רבות על מסוכנותו. כן ביקשה להדגיש כי הנאשם הגיע למקום הארוע כשהוא מצויד מבעוד מועד בסכין, דבר המלמד בבירור על כוונותיו הזדוניות ועל מי שתר אחר צרות והוא מיד נטפל אל המתלונן שהגיע למקום, דקר אותו מספר דקירות בחלקי גופו השונים, ללא שקדמה כל התגרות מטעמו של המתלונן. המאשימה עמדה עוד על העובדה כי הנאשם, ביקש, לאחר אירוע הדקירה וטרם עזיבתו את המקום, לקבל לידי את מכשיר ה-DVR, בקשה שסיבותיה ברורות ומובנות לכל בר דעת.

כן עמדה המאשימה, אגב בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות על העובדה כי האירוע התרחש בטבורה

של עיר וללא שום מורא מאימת הדין. כן, הדגישה המאשימה את הנזק שנגרם למתלונן, הן הנזק הגופני הנראה לעין והן הנזק הנפשי ארוך הטווח.

המאשימה הפנתה לאסופת פסקי דין מטעמה בעבירות דומות, וביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם הנע בין 4 עד 7 שנות מאסר בפועל וזאת בגין האישום הראשון. בגין האישום השני, ביקשה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר בפועל וכן פסילה בפועל מלקבל רישיון נהיגה לתקופה הנעה בין 18 ל- 36 חודשים.

בקביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם, עמדה המאשימה על התסקיר שהוגש, הן על הערכת המסוכנות הנשקפת מהנאשם והן על המלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. בתוך כך, עמדה המאשימה על היעדר לקיחת אחריות מטעם הנאשם, הן בבית המשפט והן בפני שירות המבחן לרבות הכחשת נוכחותו באירוע המיוחס לו, אף לאחר הכרעת הדין. המאשימה, ביקשה למקם את עונשו של הנאשם בחלקו האמצעי של המתחם ולהטיל עליו, לצד עונש המאסר והפסילה מלהחזיק ברישיון נהיגה, מאסר הצופה פני עתיד, פסילה הצופה פני עתיד, קנס ופיצוי למתלונן.

מנגד עתר בא כוח הנאשם שלא למצות את הדין עם מרשו ולנהוג בו במידת הרחמים. בקביעת מתחם העונש ההולם, עמד הסנגור על הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, תוך שטען כי, למעשיו של הנאשם לא קדם תכנון מוקדם, אם כי המדובר בהגעה ונוכחית אקראית במקום האירוע, הן מצד הנאשם וחברו והן מצד המתלונן. לגישת הסנגור המדובר באירוע ספונטני שהחל בויכוח, התפתח לדחיפות ומכות אגרופ וחסתיים בדיקרת המתלונן באמצעות סכין. בתוך כך, ביקש הסנגור להדגיש כי לא קדם לאירוע כל סכסוך בין הצדדים או כל קשר קודם מלבד היכרות שטחית.

אגב טיעוניו, ביקש הסנגור להדגיש כי בעת ביצוע העבירה, שארעה לפני למעלה מארבע שנים, המדובר היה בנאשם כבן 18, בגיר צעיר, שהתנהגותו מושפעת משיקול דעתו של בחור צעיר. כן הדגיש כי לנאשם לא היתה כל מעורבות קודמת בפלילים ומאז לא נפתחו לו תיקים נוספים. הסנגור הוסיף וציין כי הנאשם עבר טלטלה עצומה בחייו ונגרמו לו נזקים נפשיים קשים, בעקבות תחושת הנטישה והאובדן.

כן ביקש הסנגור להפנות, אגב טיעוניו, לתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם, בעיקר עמד על העובדה כי היה זה שירות המבחן אשר המליץ, בשלב המעצר, להפנות את הנאשם להליך טיפולי פרטי, בעקבות מצבו הנפשי. בהקשר זה, ביקש הסנגור להפנות את תשומת לב בית המשפט כי על אף המלצתו, שירות המבחן, לא בחן, אל מול המטפל הפרטי, את תוצאות הטיפול שעבר הנאשם במשך כשנה ולא התחשב בתוצאות ההליך שעבר, בקביעת רמת המסוכנות הנשקפת מהנאשם. הסנגור ביקש לאמץ את הערכת המסוכנות אליה הגיע ד"ר גבי זהר, המבוססת על מפגשים רבים והיכרות עמוקה במהלך שנה שלמה, ולא על הערכה שנולדה בעקבות מפגש אחד או שניים, כפי שערך שירות המבחן.

בקביעת מתחם העונש ההולם, הפנה הסנגור בנוסף, לאסופת פסקי דין מטעמו בעבירות דומות, תוך שסבר,

בהתאם למדיניות הענישה הנוהגת לגישתו, כי מתחם העונש הראוי נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר וביקש להתחשב בפוטנציאל השיקומי העולה מחוות הדעת ולהטיל על הנאשם עונש מאסר הניתן לריצוי בעבודות שירות, לצד עונש שיקומי שיאפשר לו להשלים את ההליך הטיפולי בו החל.

דברי הנאשם לעונש

הנאשם בדבריו לעונש, ביקש למסור כי הוא מכבד את דברי בית המשפט ולא חולק עליהם, אך ביקש ליתן לו הזדמנות להשתקם הרחק מבית הסוהר והעולם העברייני.

חומרת העבירות - הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו

אין צורך להכביר מילים בדבר חומרת מעשיו של הנאשם, הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו. עובדותיו החמורות של כתב האישום מדברות בעד עצמן. הנאשם דקר את המתלונן בסכין, בה הצטייד מבעוד מועד, מספר דקירות בחלק האחורי של רגל ימין ובעכוז, זאת עת הוכה המתלונן במקביל על ידי נעים. גם כאשר ניסה המתלונן להדוף את השניים ודחף את נעים על מכסה המנוע של רכבו, המשיך הנאשם במעשיו האלימים והאכזריים ודקר את המתלונן דקירות נוספות ברגל. המדובר באלימות קשה תוך שימוש בסכין ודקירת המתלונן מספר דקירות ובאכזריות תוך גרימת נזקים חמורים.

הנאשם במעשיו פגע בערכים חברתיים חשובים ובזכויות יסוד חוקתיות, הנגזרות מחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. מעשיו של הנאשם פגעו בכבודו, בריאותו, שלמות גופו, שלווה נפשו ובטחונו האישי של המתלונן. גם נהיגתו של הנאשם, ללא שהיה מורשה לעשות כן, מלמדת על זלזול בוטה בחוק ופגיעה בערכים החברתיים של שלטון החוק.

בשנים האחרונות פשטה האלימות בחברתנו בממדים מעוררי בהלה. מציאות חברתנו מלמדת כי האלימות ובפרט השימוש בסכינים, הפכו לאמצעי נפוץ לפתרון ויכוחים וסכסוכים עד כדי זילות מוחלטת בגופו וכבודו של האדם. לעיתים קרובות גובה אלימות זו קורבנות בנפש ולעיתים, ורק בנס, היא נגמרת אך בפגיעות גופניות. השימוש הנפוץ בסכינים אלה כאמצעי לפתרון סכסוכים זכו לאורך השנים לכינוי מגפת "תת תרבות הסכין". בתי המשפט חזרו והתריעו שוב ושוב, מדי יום ביומו על אותה מגיפה שפשטה בקרבנו:

"תקצר היריעה מלתאר את החומרה הניבטת ממעשים מעין אלה, בהם צעירים נוטלים את החוק לידיהם, ועושים שימוש בסכינים ובכלי משחית אחרים, לשם פתרון סכסוכים ומחלוקות של מה בכך, כאשר, לעיתים קרובות, תוצאות המעשים קשות ביותר, עד כדי אובדן חיי אדם" (ע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינת ישראל (29.08.2013))

מדיניות הענישה

מעשי אלימות קשה מחייבים ענישה הולמת וקשה. האינטרס הציבורי מחייב את בתי המשפט לתרום את חלקם במלחמה בתופעת הסכינאות, והדרך היחידה לעשות כן היא על ידי תגובה נוקשה ובלתי מתפשרת תוך הטלת עונשים

מרתיעים לרבות עונשי מאסר משמעותיים. "נלאינו מאמור, עוד ועוד שוב ושוב, כי יש לשרש את תת-תרבות הסכין מחיינו" (ע"פ 6720/04 מדינת ישראל נ' זחאיקה (3.11.2004)). וכבר נקבע, כי אין בידינו כלים להתמודדות עם תופעה פסולה זו אלא בדרך של הטלת "מאסר משמעותי, המרחיק את העברין האינדיבידואלי לתקופת המאסר מן הציבור" (ע"פ 3220/09 מוחמד נ' מדינת ישראל (11.10.2009)).

בבחינת מדיניות הענישה הראויה בעבירה המיוחסת לנאשם ובעבירות אלימות אחרות, אך בנסיבות ובעובדות דומות, מצאתי בסדרת פסקי דין שניתנו על ידי בית המשפט העליון, קשת רחבה של ענישה התלויה בנסיבות המעשה, התוצאה והעושה.

ע"פ 1972/21 מוחמד טוויל נגד מדינת ישראל (10.03.2022), בית המשפט העליון דחה ערעור על חומרת העונש שנגזר על המערער אשר הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שבעקבות ויכוח בין אחיו של המערער למתלון ובמהלך תקיפת המתלון על ידי דודו של המערער, שלף המערער סכין חיתוך (סכין יפנית) והחל לדקור את המתלון בידו, בכתפו ובגבו. בית המשפט המחוזי גזר על המערער **34 חודשי מאסר בפועל**.

ע"פ 8587/20 אברהם חסון נגד מדינת ישראל (08.12.2021), בית המשפט העליון דחה ערעור שהגיש המערער על חומרת העונש בן **3.5 שנים** שהוטל עליו בגין הרשעתו, בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות ואיומים. במסגרת סכסוך שכנים, נטל המערער מביתו סכין בעלת להב באורך של כ-20 ס"מ, הניח אותה במוותניו במכנסיו ויצא במהירות מביתו לעבר המקום בו עמד המתלון, נעץ את הסכין בעוצמה באמתו הימנית של המתלון וחתך אותה לאורך כ-12 ס"מ. לאחר שעוכב על ידי שוטרים שהגיעו למקום, החל הנאשם להשתולל, איים על השוטרים, ירק לעברם ואף בעט מספר פעמים לעבר שוטר, חלק מהבעיטות פגעו בחזהו ובידו של השוטר.

ע"פ 935/14 אוסטרוביץ נגד מדינת ישראל (30.11.2014), על רקע סכסוך ולמרות בקשות המתלון שהמערער יירגע, הלה שלף סכין, דקר את המתלון וגרם לו לחתכים ביד ובכתף. במהלך בריחת המתלון, שוב דקר אותו המערער בשכם. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 3.5 ל-5 שנות מאסר והעונש הועמד על **50 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

נסיבות ביצוע העבירה המיוחסת לנאשם הינן מן החמורות ביותר. הנאשם נהג באלימות בוטה כלפי גופו ושלוות נפשו של המתלון, תקף אותו, באמצעות סכין, באכזריות בפלג גופו התחתון, בפרט ברגליו ובעכוזו וגרם לו לחבלה חמורה בעקבותיה אושפז מספר ימים. אומנם לא קדם למעשיו של הנאשם תכנון מוקדם ארוך טווח. עם זאת אין להתעלם מהעובדה כי אירוע התקיפה התרחש לאחר שהנאשם נתקל במתלון בפתח מכולת, כשהוא מצוייד מבעוד מועד בסכין בה השתמש לצורך הפגיעה במתלון.

נוכח האמור ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה

הנהוגה, והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מצאתי כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם בגין שני האישומים נע בין 2.5 ל- 5 שנות מאסר בפועל ובעניין הפסילה בפועל נע המתחם בין 12 ל- 36 חודשים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

אכן מלאכת קביעת העונש ההולם, מלאכה קשה וסבוכה היא, ביתר שאת נוכח חומרתן של העבירות מצד אחד אך מאידך נוכח העובדה שמדובר בענישת אדם צעיר כבן 22, שביצע את העבירות בהיותו כבן 18.5 והיתה זו מעידתו הראשונה. במקרה שלפניי כמו במקרים אחרים, עונש מאסר מאחורי סורג ובריח יפגע בנאשם קשות. בשל ביצוע העבירות, נעצר הנאשם מספר ימים ולאחר מכן שוחרר בתנאים. הגבלה זו על חירותו פגעה בו פגיעה קשה.

לא נעלמה מעיני העובדה כי זמן רב חלף ממועד ביצוע העבירות. ואולם, חלוף הזמן במקרה זה יש לזקוף, בעיקר, לפתחו של הנאשם. כפי שנקבע בהכרעת הדין, הנאשם התחמק מהמשטרה מעל לשנה ולא התייצב לחקירה על אף שידע כי המתלונן מייחס לו את אירוע הדקירה. לצד זאת, הנאשם ניהל את משפטו עד תום, כפי שהוא זכאי לכך, מה שהביא אף הוא לחלוף זמן נוסף.

בגזירת עונשו בתוך המתחם שמתי לנגד עיני את העובדה כי הנאשם אינו נוטל אחריות כלל על מעשיו. כן שמתי לנגד עיני את העובדה כי הוא לא מביע אמפטיה כלפי המתלונן.

בנוסף, שמתי לנגד עיני את התסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם. שירות המבחן, העריך כי נשקפת מהנאשם מסוכנות גבוהה להישנות עבירות אלימות דומות בעתיד, נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם והמליץ להטיל על הנאשם ענישה הרתעתית בדמות מאסר בפועל.

לצד זאת, שמתי לנגד עיני גם את חוות הדעת של המומחה הפרטי שהגיש הנאשם.

ראשית יש לציין, כי "ככלל יש להעדיף את חוות דעת שירות המבחן, כגורם מקצועי ממלכתי, על פני חוות דעת של מומחה פרטי" (ראו והשוו בש"פ 2076/19 מדינת ישראל נגד אדם אבו רקייק (20.3.2019)).

אף לגופו של עניין, אין בידי לקבלת את המסקנות אליהן הגיע עורך חוות הדעת. זאת, בשל העובדה כי חוות הדעת מבוססת בעיקרה על תשתית לא נכונה ולפיה ביצע הנאשם את העבירות מושא כתב האישום, לאחר שעבר טלטלה נפשית בשל עזיבת אמו ואחותו. כפי שעלה מדברי הצדדים, כמו גם מדברי עורך חוות הדעת, אמו של הנאשם עזבה בתאריך 11.12.2019, כתשעה חודשים לאחר מועד ביצוע העבירות ביום 13.01.2019, כך שבין הטלטלה שעבר הנאשם לבין ביצוע העבירות אין ולא כלום.

כשנתבקש עורך חוות הדעת ליישב את הסתירה, הוא מסר שלא התכוון בדבריו לקשור את ביצוע העבירות לאירוע העזיבה של אמו של הנאשם. אין בידי לקבל הסבר זה. עיון בסעיפים 3 ו- 4 לפרק ה' של חוות הדעת מלמד

בבירור כי עורך חוות הדעת קשר בין האירועים ואין הוא יכול לחזור בו מקביעה זו בטענה של התנסחות בלתי מדויקת. טעות זו אליה נחשף עורך חוות הדעת משמטה את הקרקע מתחת לחוות דעתו. זאת, ובעיקר נוכח הקביעה בסעיף 4 לפרק ה' שם ציין כי הוא "רואה קשר ישיר וברור בין מצבו הנפשי והרגשי בעקבות ריסוק התא המשפחתי וחטיפת אחותו לפני שנתיים...לבין הסתבכותו בתיק הפלילי, בו הכחיש את המעורבות שלו...".

זאת ועוד, לא ראיתי הכיצד ניתן לקשור בין מצב רגשי לבין הסתבכות בעבירה מושא כתב האישום, כלשונו של המומחה, ובו בעת לציין כי הנאשם מכחיש את מעורבותו באירוע. הכיצד ניתן לקשור בין הדברים אם אחד מ"רכיבי המשאווה" נעלם ומוכחש. קביעה זו של עורך חוות הדעת לא רק שאינה אפשרית מבחינת כרונולוגית, היא אף אינה אפשרית מבחינת לוגית.

בנסיבות אלו יש להעדיף את תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם על פני חוות הדעת הפרטית של דר' זהר.

שקלתי את בקשת ההגנה לסטות ממתחם העונש שנקבע וזאת לצרכי שיקום ומצאתי שאין בידי לקבל בקשה זו. תסקירי שירות המבחן אינם מלמדים כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם. נהפוך הוא, תסקירי שירות המבחן ממליצים להטיל על הנאשם ענישה הרתעתית בדמות של מאסר בפועל, מה שמלמד שהנאשם רחוק מרחק רב מהליך שיקומי.

לסיכום, בנסיבות התיק שבנדון לרבות חומרת העבירות, חומרת הנסיבות הקשורות בביצוען, הענישה הנוהגת והנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לרבות הצורך בהרתעת הרבים, מצאתי לקבוע את עונשו של הנאשם, בתחילתו של השליש השני של המתחמים שנקבעו.

העונש

לאור כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים ונתתי את דעתי לנסיבות המקרה ולנסיבות העושה, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

אני מטיל על הנאשם **מאסר בפועל של 3.5 שנים** בניכוי ימי מעצרו מיום 10.03.2020 ועד ליום 19.03.2020.

אני מטיל על הנאשם מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור על אחת העבירות בהן הורשע או כל עבירת אלימות מסוג פשע.

אני מטיל על הנאשם פסילה בפועל של 22 חודשים מלקבל או להחזיק רשיון נהיגה.

עמוד 10

הנאשם יפצה את המתלונן בסך של 20,000 ₪ וזאת תוך 180 יום מהיום.

לידיעת הנאשם, החוב (הקנס והפיצוי) מועברים למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט.

ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט העליון.

02 פברואר 2023